

دوم مهر (۲۴ سپتامبر) روز جهانی دریانوردی

در سال ۱۹۴۸ در کنفرانس بین المللی در ژنو، ایجاد یک سازمان بین المللی دائمی برای ارتقای ایمنی دریایی توسط کشورهای زیادی پیشنهاد شد که این پیشنهاد منجر به تاسیس سازمان بین المللی دریایی (IMO) توسط سازمان ملل متحد (UN) شد و نام اصلی آن در ابتدا سازمان بین المللی مشاوره دریایی (IMCO) بود که در سال ۱۹۸۲ به (IMO) تغییر یافت و در واقع آژانس تخصصی سازمان ملل متحد است که مسوولیت برقراری امنیت دریاها، ایمنی حمل و نقل و پیشگیری از آلودگی دریایی را برعهده دارند و برزمینه‌هایی مانند ایمنی، نگرانی‌های محیط زیستی و حفاظت از محیط زیست دریایی، مسایل حقوقی، همکاری‌های فنی، امنیت دریایی و کارایی حمل و نقل تمرکز دارد.

سازمان ملل متحد به دلیل سهمی که صنعت بین المللی دریایی در زمینه‌ی اقتصاد جهان، به ویژه حمل و نقل دارد، از طریق سازمان بین المللی دریایی (IMO) یک روز را به این امر اختصاص داده است. البته تاریخ رویداد، در هر سال و هر کشور متفاوت بوده اما زمان آن، آخرین هفته سپتامبر است.

روز جهانی دریانوردی برای اولین بار در تاریخ ۱۷ مارس ۱۹۷۸ برگزار شد تا تاریخی را که کنوانسیون IMO در سال ۱۹۵۸ پیشنهاد داده بود، به رسمیت بشناسد. در آن زمان، ۲۱ کشور عضو این سازمان بودند و هم اکنون حدود ۱۶۷ کشور عضو دارد که تقریباً شامل تمام کشورهای جهان از جمله کشورهایی است که در صنعت حمل و نقل ساحلی، مشغول حفاظت از محیط زیست دریایی خود هستند.

مرکز دانش دریایی (MKC) مجموعه‌هایی از منابع اطلاعاتی و خدمات را برای پشتیبانی از دبیرخانه‌ی IMO، در کشورهای عضو فراهم می‌کند که مجموعه‌ی تخصصی آن شامل آرشیو اسناد رسمی و نشریات IMO است. همچنین منابع مربوط به امور دریایی، حمل و نقل و سایر موضوعات مربوط به کار سازمان را جمع‌آوری می‌کند. این مرکز، بیش از ۲۰۰ عنوان از منابع انگلیسی را در دسترس قرار داده است که بسیاری از آنها به زبان‌های فرانسوی، اسپانیایی، عربی، چینی و روسی ترجمه شده‌اند.

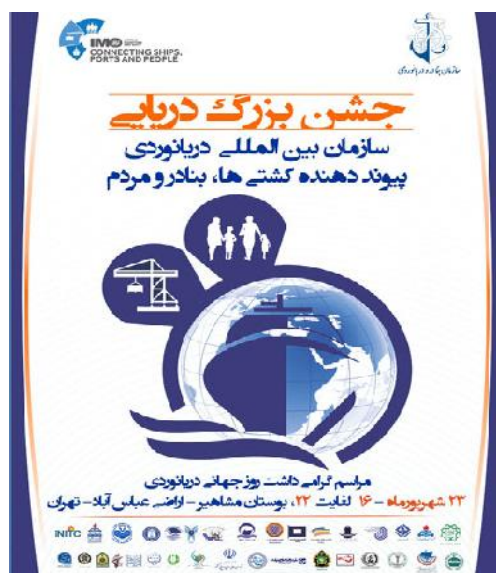
(MKC) متعلق به سیستم شبکه جهانی کتابخانه‌های ملل متحد است و با استفاده از کتابخانه‌های محلی، بین المللی، علمی و تحقیقاتی، برای اطمینان از دسترسی به اطلاعات معتبر دریایی همکاری می‌کند.

شعار روز جهانی دریانوردی در سال ۲۰۱۷ "ارتباط کشتی‌ها، بنادر و مردم" است. علت انتخاب این موضوع، تمرکز بر بسیاری از عناصر مختلف درگیر در زمینه حمل و نقل و تدارکات در صنعت حمل و نقل دریایی است تا با تقویت نقش بنادر و بخش دریایی در تولید ثروت از طریق توسعه اقتصاد آبی پایدار در دریا، به کشورهای عضو کمک کند تا شرایطی برای افزایش اشتغال، رفاه و ثبات در مناطق ساحلی ایجاد کنند.

به این ترتیب، IMO در دستیابی به اهداف توسعه پایدار سازمان ملل متحد (SDGs) کمک خواهد کرد و این می‌تواند پاسخ گسترده‌ای به چالش‌هایی باشد که امروزه در جهان مطرح است مانند افزایش جمعیت جهان؛ تغییر آب و هوا؛ تهدید محیط زیست؛ بهره برداری بی‌رویه از منابع طبیعی؛ تهدید امنیت غذایی؛ تهدیدات اجتماعی ناشی از جنایت‌های سازمان یافته و افراطی‌گری؛ و بی‌ثباتی‌هایی که به مهاجرت‌های گسترده می‌انجامد.

در تقویم کشور ما نیز این روز، بر دوم مهر ماه نشسته است و به مناسبت آن، توسط سازمان بنادر و دریانوردی، مراسم مختلفی برگزار می‌شود.

موضوع آلودگی آب‌ها، همواره موجبات نگرانی دولت‌ها و مردم را فراهم آورده و برای مبارزه با آن لازم است دولت‌ها، در سطح ملی و بین‌المللی اقدام و با هم مشارکت کنند. تخریب سیستم‌های دریایی و آب‌های سطحی، موجب بروز صدمات غیر قابل جبرانی به محیط زیست شده است. امروزه به دلیل استفاده بی‌رویه از دریا و سرعت تخلیه‌ی مواد آلاینده به دریا، توان خود پالایی بوم‌سازگان‌های دریایی کاسته شده و به سختی می‌تواند اثرات ناشی از ورود چنین موادی را خنثی کند.

صنایعی که در کنار ساحل ایجاد شده‌اند، مسبب آلودگی

بخش بزرگی از آب‌های دریا هستند. بخش دیگری از آلودگی بوم سازگان دریایی مربوط به حفاری بستر، حمل و نقل دریایی (کشتیرانی)، نشت طبیعی نفت، ریزش‌های آسمانی تماس مستقیم سطح آب با هوای اطراف و ریزش عمده‌ی مواد به دریا است.

حمل و نقل دریایی شامل بخش بنادر تجاری، پایانه‌های نفتی، تعمیرگاه کشتی‌ها، اسکله‌های صیادی و کشتی‌ها، منجر به تولید زایداتی می‌شوند که به‌طور بالقوه می‌توانند منبعی برای آلودگی دریا محسوب شوند. جمع آوری، بازیافت، پاک‌سازی، پردازش و دفع صحیح این مواد، اثر قابل توجهی بر کاهش آلودگی دریا ناشی از حمل و نقل دریایی برجای خواهد گذاشت.

در سال ۱۹۹۰ میلادی، در پی حادثه‌ای که برای نفت کش "اکسون والدز" در سواحل آلاسکا پدید آمد کنوانسیون بین‌المللی مقابله و همکاری در برابر آلودگی نفتی (OPRC)، به تصویب سازمان بین‌المللی دریانوردی رسید و در سال ۱۹۹۵ میلادی لازم‌الاجرا شد. تاکید اصلی این کنوانسیون، بر اقدام سریع و موثر به منظور جلوگیری از ورود خسارات جبران‌ناپذیر به کشتی‌ها، تاسیسات دریایی، بنادر، تجهیزات تخلیه و بارگیری نفت و همچنین فراهم کردن زمینه‌های لازم برای همکاری‌های بین‌المللی در مقابله با بروز حوادث ناشی از آلودگی نفتی در صورت وقوع سانحه است.

تحقیقاتی که در نیم قرن اخیر در خصوص دریاها انجام شده است نشان می‌دهد که توجه لازم به این موهبت خداوندی و ارزیابی توان و ظرفیت اقتصادی حاصل از فعالیت‌های دریایی، می‌تواند نقش بسیار مهمی در توسعه پایدار کشورها داشته باشد و درست به همین دلیل، حفاظت از آنها در مقابل آلودگی‌های مختلف محیط زیستی و به تبع آن حفظ تنوع زیستی ارزشمند دریاها، و آموزش و آگاهی بخشی به عموم مردم در این باره ضرورتی غیرقابل انکار است.

مطالب بین‌المللی برگرفته از سایت: **World Maritime Day**